

Føroyar sum eitt valdømi:

Sama býti av tingumboðum

Í byrjanini av oktober mánaði lögdu tingkvinnurnar Marita Petersen úr Javnaðarflokkinum og Karin Kjølbro úr Tjóðveldisflokknum uppskot fyrri tingið um at broyta lögtingsvalløguna soleiðis, at allar Føroyar vórðu lagdar saman í eitt valdømi.

Talið á tingumboðum kundi so verið 21, eins og tað eisini hevur verið fyrr.

Óv nógvur lokalpolitikkur

Endamálið við hesum uppskoti var millum annað, at sleppa undan tí nógvum lokalpolitikkum, sum eftir uppfatan uppskots-sillaranna hevur verið ov ríkligur seinastu árin.

»Seinastu árin hevur mangan verið ilt at siggja landspolitiska heildarhøpið í ávísam samtyktum, löggingið hevur gjørt,« var nakað av tí, Marita og Karin ferdur fram í viðmerkingum sínum til uppskotið.

Uppskotið um hesar nevndu broytingar fekk tó millum líða og onga undirtøku á tingi – kanska eitt tekin um, at lokalpolitikkurin veruliga er óv nógvur innan tingátt.

Stórt sæð óbroytt

Men kortini kunnu vit til stuttleika hyggja at, hvørjar fylgjurnar av lögtingsvalinum leygardagin høvdu verið, um Føroyar vóru eitt valdømi og tingmannatalið 21.

Tá hevði samansetingin av tingumboðum sæð soleiðis út:

Fólkaflokkurin	5
Sambandsflokkurin	4
Javnaðarflokkurin	6
Sjálvstýrisflokkurin	2
Tjóðveldisflokkurin	3
Kr. Fólkaflokkurin	1
Sos. Loys.flokkurin	0

Verður roynt at seta flokkarnar saman í ymsar samgongur, høvdu matematisku møguleikarnir stórt sæð verið teir somu, sum teir eru við verandi umboðan á tingi.

Einasta serliga broytingin hevði verið, at sokallaða borgarliga samgongan hevði latið seg gjørt við trimum flokkum, istaðin fyrri við fyra, sum nú er.

Minst triggir í samgongu

Varð tingið tó samansett við 32 tingumboðum, sum tað er í dag, hevði valið givið hetta úrslit:

Fólkaflokkurin	7
Sambandsflokkurin	6
Javnaðarflokkurin	9
Sjálvstýrisflokkurin	3
Tjóðveldisflokkurin	5
Kr. Fólkaflokkurin	2
Sos. Loys.flokkurin	0

Her er tann munur hendur, at Javnaðarflokkurin missir ein mann til Tjóðveldisflokkin.

Tað vil siga, at valið hevði kostað fyrri annan uppskotsstíllan og givið hinum vinning.

Her hevði matematisku møguleikin við tvey-flokkasamgongu rokið.

Við bert 27 umboðum á tingi, hevði umboðanin hjá flokkunum verið júst tann sama, sum hon er nú.

hj.

Ingi Joensen, Grafik.Studio í Havn:

Upphavsretturin er ikki so einfaldur

Leygardagin varð skrivað her í blaðnum um fram-løgusendingarnar til sjón-varpið, sum Sjálvstýris-flokkurin og Kristilig Fólkaflokkurin gjørdur undan valinum.

Sendingin, sum Kristiligi Fólkaflokkurin hevði, hevur millum annað fingið atfinningar frá Árna C. Joensen, sum sigur, at fleiri av myndunum í henni er stolar frá honum.

Ikki biðið um loyvi

Talan er um myndir, hann hevur tikið fyrri Fólkaflokkin til valið í 1988.

Somuleiðis fer Sosialurin at senda Kristiliga Fólkaflokkinum rokning fyrri at hava brúkt tekningar úr bókini »Skemt 89«, sum Sosialurin og Óli Petersen hava givið út.

Kristiligi Fólkaflokkurin hevði nevnliga ikki biðið um loyvi at brúka tekningar úr hesi bók í sending síni.

Men so er eisini talan um sendingina hjá sjálvstýrisflokkinum.

Klaus Kiesewetter hevur gjørt vart við, at í teirri sendingini eru brúktar myndir, hann hevur tikið til valið í 1988 – men tó fyrri Sjálvstýrisflokkin.

Kundi sagt tað við Sjálvstýrisflokkin

Tað, sum Klaus Kiesewetter ger vart við, er at hesar myndir nú vórðu brúktar umaftur, uttan at hann hevði fingið nakað at vita um tað, ella varð eftirspurdur.

»Eg haldi, at hatta átti Kiesewetter at havt fortalt Sjálvstýrisflokkinum, tá hann læt myndirnar frá sær í 1988,« sigur Ingi Joensen frá Grafik.Studio, sum saman við AWJ-Video hevur gjørt fram-løgusendingina hjá Sjálvstýrisflokkinum hesaferð. »Tá Sjálvstýrisflokkurin hevur fingið myndirnar ta ferðina, hevur hann hildið seg átt tær, og tí eisini átt rættin at brúka tær.«

Ingi sigur, at hetta eisini er tann vanligi arbeiðsmátin, teir brúka í Grafik.Studio.

Saman við kundanum

»Tá vit gera eitt nú eina ljósmyndaframsýning fyrri ein kunda, eigur hann saman við okkum rættin til myndirnar, sum eru við í hesi framsýning. Tað vil siga, at kundan hevur rættin til tær myndirnar, vit gera fyrri hann,« sigur Ingi.

»Fær hann hinvegin eina mynd, sum eg havi tikið frammanundan, og eigi í mínum arkivi, fær kundan ta myndina til nýtslu í tí ávísu fòrinum, og so einki meira. Tá eigi eg øll rætti til hana. Og har er tað, at eg haldi lógina um upphavsrett kunna tulkast ymsar vegir.«

Hann vísir millum annað á, at teir í Grafik.Studio ikki kunnu fara at eftir-kanna alt tað tilfarið, flokkarnar vilja brúka í sínum fram-løgusendingum.

»Skuldu vit gjørt tað í hvørjum einstøkum fòri, meðan vit hava ikki færri enn fimm flokkar at gera sendingar fyrri, hevði eingin av sendingunum komið í sjónvarpið,« sigur hann.

Afturvísing

Hinvegin dæmar honum heldur illa ta støðu, sum hevur tikið seg upp millum Kristiliga Fólkaflokkin og Árna C. Joensen:

»Hatta er ein spurningur, sum má avgreiddast millum flokkin og Árna, men hatta er nakað annað, tí har er talan um myndir, sum eru tiknar upp fyrri ein heilt annan flokk,« sigur hann, men hevur annars

ikk hug at leggja seg uppí handan spurningin.

Ingi brúkar eisini høvið at vísa aftur tí, Klaus Kiesewetter sigur um eina ávísu fyrirøktu í Havn, sum hann upprunliga hevði gjørt eina lýsing fyrri, men sum Grafik.Studio so seinni hevði tilgadd eftir ynskjunum frá fyrirkøni.

Mugu finna eina linju

»Í tí fòrinum var talan um myndir, sum Kiesewetter hevði tikið úr einum faldara, so longu har er upphavsretturin settur upp á spæl, skulu vit ganga eftir tí linju, hann tikist hava hug at leggja,« sigur Ingi. »Var talan um upprunatíllar, hevði eg helst eisini sæð øðrvísi uppá tað.«

Hann heldur annars at enda, at fyrri at sleppa undan slíkum keðiligum tvístøðum, hevði verið betri, um Klaus Kiesewetter tósaði við seg um hetta, heldur enn at fara í bløðini. »Tá kundu vit fingið lagt eina linju at ganga eftir, so slíkt ikki endurtók seg – hvørki so ella so.«

hj.

Lassi Klein:

D-uppleggið væl samskipað

Veljarin ynskir sjálvstýrisflokkin í samgongu, vísir úrslitið

Lassi Klein, formaður í sjálvstýrisflokkinum, er væl nøgdur við valúrslitið: knapt 2500 atkvøður, t.e. 8,7 % av atkvøðunum. Besta valið hjá flokkinum síðani Heimastýrislógina var í 1984, tá flokkurin fekk 2135 atkvøður (8,5 %).

Lassi Klein sigur, at orsøkin er, at valupplegg floksins var betri samskipað hesa ferð enn til valini frammanundan. Spurdur um Helena á Neystabø er orsøkin til góða úrslitið í Suður-

streymi, er sjálvstýrisformaðurin treyður at taka hana framum:

- Sjálvandi hevur hon sín stóra lut og helst eru eisini fleiri nýggjar sjálvstýrisatkvøður komnar við henni, sigur Lassi Klein og leggur aftrat: men eg tvist ikki í, at fleiri av teimum umleið 200 atkvøðunum, vit mistu í 1984 (tá Hilmar Kass ikki stillaði uppaftur), eru komnar aftur.

Um valúrslitið sum heild sigur Lassi Klein,

eina C-B-D-samgongu (heimastýrissamgongu), men tað verður ikki uttan víðari, - sum støðan er fara flokkarnir hava krøv og ynskir, sigur Lassi Klein.

* Samgongusamráðingarnar kunnu ganga skjótt og væl, men kunnu eisini fara at gerast drúgvari enn Atli Dam hevur lagt upp til, sigur Lassi Klein.

- Tað kann ganga skjótt, men í fyrsta umfari mugu vit bert biða eftir, at javnaðarflokkurin fyrri sín part hevur gjørt støðuna upp eftir fyrsta kunnandi umfarið, endar Lassi Klein.

ówh

at tað týðuliga bendir á eina misnøgð við fòrða politikkinn. Tað peikar á javnaðarflokkin og í ein vissan mun eisini á fólkaflokkin; tað bendir eisini á, at fólk ynskja sjálvstýrisflokkin í samgongu.

Heldur ikki Lassi Klein er hugaður at koma við bókstavasamansetingum.

- Millum fólk er mesta tosið kanska um